

(mimoúředním) okamžiku přijetí a věci odciziti. Ztráta že se stala dne 11. února 1921 (tedy po propuštění oněch slib nesloživších zřízenců a úředníků) a vyšetřování proti neznámému pachateli že zůstalo bez výsledku. Z tohoto obsahu a výsledku úředního šetření vyplývá, že ztráta měla příčinu v mimořádných poměrech poválečných (popřevratových), které v kritické době na kritickém místě ještě trvaly, a neručí stát tedy také z této příčiny, i kdyby tu nakrásně nějaké zavinění státních orgánů bylo bývalo.

Čís. 8240.

Uznávací smlouva není pouhým doznáním skutečnosti, nýbrž má povahu dispozice o právním poměru.

(Rozh. ze dne 23. srpna 1928, Rv I 1240/28.)

Žalobce byl se žalovaným v komisionářském spojení. Při vyjednávání na policejním ředitelství uznal žalovaný žalobcův nárok penízem 13.000 Kč, z toho zaplatil 5.000 Kč hotově a na zbytek 8.000 Kč vydal žalobci směnku. Směnečný platební příkaz ponechal p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e v p l a t n o s t i, o d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Podstatou dovolání jest výtku, že odvolací soud neprávem pokládá uznání dluhu v prohlášení ze dne 28. října 1927 za platný důvod závazku. Uznáním může prý býti utvrzen jen závazek existující, který jest však sporný nebo pochybný, ale uznání samo nemůže vytvořiti závazek, kde dosud neexistoval. Dovolatel prý již v písemných námitkách tvrdil, že žalobci nic nedluhuje, o této námitce nebylo však jednáno. Výtku tato není odůvodněna. Uznání jest smlouvou, kterou se zjišťuje bez vzájemného ustoupení stran určitý právní poměr. Uznávací smlouva není tedy pouhým doznáním skutečnosti, nýbrž má povahu dispozice o právním poměru, právě tak jako smír. (Srov. § 1396 obč. zák. a zákon ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák.) Nižšími soudy bylo zjištěno, že žalovaný spolu s Eugenem S-em byli se žalobcem v komisionářském spojení. Byl tu tedy určitý právní poměr, z něhož žalobce uplatňuje nárok, který ovšem žalovaný popírá, tvrdě, že žalobci nic nedluhuje. Když však došlo k vyjednávání na policejním ředitelství v Praze, uznal žalovaný prohlášením ze dne 28. října 1927 nárok žalobcův z poměru komisionářského ve výši 13.000 Kč, uplatnil hotově 5.000 Kč a na zbytek 8.000 Kč vydal žalobní směnku. V tom právě tkví dispozice žalovaného o zmíněném právním poměru a má uznání plný právotvorný účinek. Procesní soud tedy nadbytečně prováděl dů-

kazy (obchodními knihami a svědky), zda a v jaké výši vzešla žalobci pohledávka, ano zde bylo plné uznání žalovaného co do částky 13.000 Kč, jejímž zbytkem jest právě peníz, na který byla vystavena směnka. Bylo proto také zbytečné prováděti ještě další důkazy, kterých žalovaný postrádá o tom, jak se utvářil komisionářský poměr v době před uznáním žalovaného, jmenovitě zda a jaká pohledávka z něho pro žalobce snad vybývala. Jde tedy již jen o to, zda žalovaný učinil uznávací prohlášení dobrovolně, či, jak tvrdil v námitkách, jen pod nátlakem a z přinucení, zejména vzhledem k pohružce zatčením. A tu zjistily nižší soudy, že na žalovaného nátlak činěn nebyl a že mu zatčením nebylo vyhrožováno. Žalovaný v dovolání tuto námitku již seslabuje, vytýkáje toliko, že nebyl výsledkem stran zjištěn jeho duševní stav v době, kdy podepisoval prohlášení a žalobní směnku, že odvolací soud neměl zřetele k okolnostem, že byl žalovaný obeslán na policejní ředitelství a tam že bylo s ním jednáno, při čemž z neznalosti jazyka nemohl dosah jednání chápati, a konečně, že obsah prohlášení, pokud se v něm projevuje souhlas, by bylo v trestním řízení proti němu pokračováno a že bude určitým způsobem vypovídati proti Eugenu S-ovi, vylučuje možnost, že by bylo prohlášení dáno dobrovolně. Nehledíc k tomu, že důkaz výsledkem stran o vnitřním stavu žalovaného nebyl by vůbec proveditelným, nebyl v prvé stolici o této okolnosti nabídnut a proto právem nebyl připuštěn. Jednání na policejním ředitelství samo o sobě nelze ještě pokládati za nátlak a nelze z něho dovozovati, že byl žalovaný k prohlášení donucen. Ale ani z obsahu prohlášení nelze tak usuzovati. Tuto okolnost ostatně žalovaný v písemných námitkách neuplatnil právě tak jako nenamítal neznalost jazyka, v němž prý bylo s ním jednáno. Musí tudíž tyto vývody dovolání jako nedovolené novoty zůstatí nepovšimnuty.

Čís. 8241.

Řízení ve věcech směnečných.

Námitka obmyslnosti je samostatnou námitkou. Musí proto býti vznesena včas.

(Rozh. ze dne 23. srpna 1928, Rv I 1266/28.)

Procesní soud první stolice ponechal k námitkám žalovaných směnečný platební příkaz v platnosti. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Žalovaní spatřují nesprávné posouzení věci po stránce právní pouze v tom, že první soud námitku obmyslnosti při ústním jednání vznesenou pokládal za vznesení nové námitky a že proto dospěl k lichému názoru, že tento přednes jest opozděn. Jest tedy jediné řešiti otázku, zda tu jde skutečně o novou námitku, která by podle §§ 550 druhý odstavec, 557 a 559 c. ř. s. byla podána opožděně, či zdali tu jde jen o doplnění námitek písemných včas vznesených, jak